

PATHFINDER+

PATHFINDER+

ΑΝΟΙΓΟΝΤΑΣ ΤΟ ΔΡΟΜΟ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΨΗΦΙΑΚΗ ΜΑΘΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΝΩΤΑΤΗ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ
ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ
ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΑΙΣΙΩΝ ΓΙΑ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Αριθμός Έργου: 2023-1-ES01-KA220-HED-000161343

Co-funded by
the European Union

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα νομικά πλαίσια αποτελούν το θεμέλιο πάνω στο οποίο χτίζονται οι οργανισμοί που βασίζονται στην κοινότητα και η κοινωνική οικονομία. Ορίζουν τη νομική ύπαρξη ενός οργανισμού και διαμορφώνουν τον τρόπο λειτουργίας του στην πράξη, συμπεριλαμβανομένου του τρόπου λήψης αποφάσεων, του τρόπου διαχείρισης των πόρων, του τρόπου κατανομής των ευθυνών και του τρόπου προστασίας του κοινωνικού σκοπού με την πάροδο του χρόνου. Στην κοινωνική οικονομία, τα νομικά πλαίσια δεν είναι ουδέτερες τεχνικές επιλογές. Αντικατοπτρίζουν ηθικές αρχές, κοινωνικές αξίες και μακροπρόθεσμες δεσμεύσεις για το δημόσιο όφελος.

Οι οργανισμοί που δραστηριοποιούνται στην κοινωνική οικονομία επιδιώκουν στόχους που υπερβαίνουν την οικονομική απόδοση. Η κύρια αποστολή τους είναι η αντιμετώπιση κοινωνικών, περιβαλλοντικών, πολιτιστικών ή κοινοτικών αναγκών. Ενώ η οικονομική δραστηριότητα μπορεί να είναι απαραίτητη για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας, δεν αποτελεί αυτοσκοπό. Το επιλεγμένο νομικό πλαίσιο καθορίζει εάν η οικονομική δραστηριότητα παραμένει ευθυγραμμισμένη με τους κοινωνικούς στόχους ή μετατοπίζεται σταδιακά προς προτεραιότητες που αποσκοπούν στο κέρδος.

Τα ευρωπαϊκά νομικά συστήματα παρέχουν ένα ευρύ φάσμα οργανωτικών μορφών που υποστηρίζουν τη δραστηριότητα της κοινωνικής οικονομίας. Αυτά τα πλαίσια έχουν αναπτυχθεί μέσα από διαφορετικές ιστορικές παραδόσεις, συμπεριλαμβανομένων των συνεταιριστικών κινήματων, της συμμετοχής των πολιτών στα κοινά, της φιλανθρωπίας, της δράσης της κοινωνίας των πολιτών και της κοινωνικής επιχειρηματικότητας. Κάθε νομική μορφή ενσωματώνει μια συγκεκριμένη λογική όσον αφορά την ιδιοκτησία, τη διακυβέρνηση, την λογοδοσία και τη χρήση του πλεονάσματος. Η κατανόηση αυτών των πλαισίων είναι απαραίτητη για τον σχεδιασμό οργανισμών που είναι συνεκτικοί, νόμιμοι και βιώσιμοι.

Αυτό το εγχειρίδιο εξηγεί τα κύρια νομικά πλαίσια που χρησιμοποιούνται από τους οργανισμούς της κοινότητας και της κοινωνικής οικονομίας. Εστιάζει στο τι είναι κάθε πλαίσιο, στους λόγους για τους οποίους μπορεί να επιλεγεί, στα πλεονεκτήματα και τους περιορισμούς που παρουσιάζει και στις σχετικές παραμέτρους που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την επιλογή του.

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

Τι είναι οι συνεταιρισμοί

Ένας συνεταιρισμός είναι ένας νομικά αναγνωρισμένος οργανισμός που δημιουργείται από άτομα ή νομικές οντότητες που συνεργάζονται οικειοθελώς για να καλύψουν κοινές οικονομικές, κοινωνικές ή πολιτιστικές ανάγκες μέσω μιας κοινής και δημοκρατικά διοικούμενης επιχείρησης. Το συνεταιριστικό μοντέλο βασίζεται στην ιδέα ότι οι άνθρωποι είναι κεντρικής σημασίας για τον οργανισμό, όχι το κεφάλαιο. Τα μέλη είναι ιδιοκτήτες και χρήστες του συνεταιρισμού και η σχέση τους με τον οργανισμό ορίζεται από τη συμμετοχή και όχι από την οικονομική επένδυση.

Νομικά, ένας συνεταιρισμός είναι μια αυτόνομη οντότητα με συλλογική ιδιοκτησία περιουσιακών στοιχείων. Τα μέλη συνεισφέρουν κεφάλαιο για την υποστήριξη του οργανισμού, αλλά αυτό το κεφάλαιο δεν παρέχει αναλογικό έλεγχο. Η εξουσία λήψης αποφάσεων κατανέμεται ισότιμα μεταξύ των μελών, συνήθως ακολουθώντας την αρχή «ένα μέλος μία ψήφος». Αυτή η νομική δομή διασφαλίζει ότι η εξουσία δεν μπορεί να συγκεντρωθεί και ότι οι στρατηγικές αποφάσεις αντικατοπτρίζουν συλλογικά συμφέροντα.

Οι συνεταιρισμοί μπορούν να λειτουργούν στην αγορά, να δημιουργούν εισόδημα και να απασχολούν εργαζόμενους, αλλά η οικονομική τους δραστηριότητα είναι προσανατολισμένη στην εξυπηρέτηση των μελών και των κοινοτήτων. Οποιοδήποτε πλεόνασμα που παράγεται αντιμετωπίζεται ως συλλογικός πόρος και επανεπενδύεται στον οργανισμό, κατανέμεται σε αποθεματικά ή κατανέμεται σύμφωνα με τη συμμετοχή των μελών και όχι με βάση την ιδιοκτησία κεφαλαίου. Αυτό ενσωματώνει την αλληλεγγύη, την αμοιβαία ευθύνη και τον μακροπρόθεσμο προσανατολισμό στην ίδια τη νομική δομή.

Γιατί να επιλέξετε έναν συνεταιρισμό

Ένας συνεταιρισμός επιλέγεται όταν η δημοκρατική συμμετοχή, η κοινή ιδιοκτησία και η συλλογική ευθύνη είναι κεντρικές στην αποστολή. Είναι ιδιαίτερα κατάλληλος όταν τα άτομα που επωφελούνται από τη δραστηριότητα προορίζονται επίσης να είναι οι ιδιοκτήτες και οι υπεύθυνοι λήψης αποφάσεων, όπως εργαζόμενοι, χρήστες, παραγωγοί ή μέλη της κοινότητας.

Πλεονεκτήματα των συνεταιρισμών

- Δημοκρατική διακυβέρνηση και ισότιμη εξουσία λήψης αποφάσεων
- Ισχυρή ευθυγράμμιση με τις αξίες της κοινωνικής οικονομίας
- Υψηλά επίπεδα εμπιστοσύνης και δέσμευσης των μελών
- Προστασία από κερδοσκοπικό έλεγχο
- Μακροπρόθεσμη σταθερότητα και ανθεκτικότητα

Μειονεκτήματα των συνεταιρισμών

- Αργότερη λήψη αποφάσεων λόγω συμμετοχικής διακυβέρνησης
- Περιορισμένη πρόσβαση σε εξωτερικές επενδύσεις
- Ανάγκη για συνεχή συμμετοχή των μελών

ΣΥΛΛΟΓΟΙ

Ποιες είναι οι ενώσεις

Ένας σύλλογος είναι μια μη κερδοσκοπική νομική οντότητα που σχηματίζεται όταν άτομα ή οργανισμοί ενώνονται οικειοθελώς για να επιδιώξουν έναν κοινό σκοπό που δεν είναι εμπορικός. Οι σύλλογοι βασίζονται στην ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι και στη συλλογική πολιτική δράση. Ο κύριος στόχος τους είναι να εξυπηρετούν κοινωνικά, πολιτιστικά, εκπαιδευτικά, ανθρωπιστικά ή κοινοτικά συμφέροντα και όχι να παράγουν κέρδος.

Νομικά, οι σύλλογοι βασίζονται στην ιδιότητα μέλους, αλλά τα μέλη δεν κατέχουν τον οργανισμό με οικονομική έννοια. Ο ίδιος ο σύλλογος κατέχει όλα τα περιουσιακά στοιχεία, τα οποία είναι μόνιμα αφιερωμένα στην αποστολή του. Οποιοδήποτε εισόδημα λαμβάνεται μέσω δωρεών, επιχορηγήσεων, συνδρομών ή περιορισμένης οικονομικής δραστηριότητας πρέπει να επανεπενδύεται πλήρως σε δραστηριότητες που σχετίζονται με την αποστολή και δεν μπορεί να διανεμηθεί στα μέλη.

Η διακυβέρνηση στους συλλόγους είναι συνήθως δημοκρατική, με τα μέλη να ασκούν την εξουσία μέσω γενικής συνέλευσης και εκλεγμένων διοικητικών οργάνων. Αυτό διασφαλίζει την λογοδοσία απέναντι στον συλλογικό σκοπό και ενισχύει τον ρόλο του συλλόγου ως μέσου συμμετοχής και αλληλεγγύης.

Γιατί να επιλέξετε έναν σύλλογο

Ένας σύλλογος επιλέγεται όταν ο πρωταρχικός στόχος είναι η κοινωνική δράση και όχι η οικονομική δραστηριότητα. Είναι ιδιαίτερα κατάλληλος για πρωτοβουλίες που καθοδηγούνται από την κοινωνική συμμετοχή, την εθελοντική συμμετοχή και την υπεράσπιση.

Πλεονεκτήματα των ενώσεων

- Χαμηλά εμπόδια εισόδου
- Ισχυρή αστική νομιμότητα
- Επιλεξιμότητα για δημόσια και φιλανθρωπική χρηματοδότηση
- Δημοκρατική και συμμετοχική διακυβέρνηση
- Ευελιξία για πρωτοβουλίες βάσης

Μειονεκτήματα των ενώσεων

- Οικονομική εξάρτηση από επιχορηγήσεις και δωρεές
- Περιορισμένη χωρητικότητα κλιμάκωσης
- Δεν υπάρχει πρόσβαση σε επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου
- Κίνδυνος επαγγελματικής εξουθένωσης εθελοντών
- Προκλήσεις στην επαγγελματοποίηση

ΘΕΜΕΛΙΑ

Ποια είναι τα θεμέλια

Ένα ίδρυμα είναι μια μη κερδοσκοπική νομική οντότητα που δημιουργείται με τη διάθεση περιουσιακών στοιχείων σε έναν συγκεκριμένο σκοπό δημόσιου οφέλους. Σε αντίθεση με τους συνεταιρισμούς ή τις ενώσεις, τα ιδρύματα δεν έχουν μέλη. Η ταυτότητά τους ορίζεται από τη μονιμότητα της αποστολής και τη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων και όχι από τη συμμετοχή.

Νομικά, ένα ίδρυμα ιδρύεται μέσω ιδρυτικής πράξης που κατανέμει αμετάκλητα τα περιουσιακά στοιχεία σε έναν καθορισμένο σκοπό. Μόλις δημιουργηθεί, το ίδρυμα καθίσταται ανεξάρτητο νομικό πρόσωπο, ξεχωριστό από τον ιδρυτή του. Τα περιουσιακά στοιχεία δεν μπορούν να ανακτηθούν ή να χρησιμοποιηθούν για ιδιωτικό κέρδος. Η διακυβέρνηση ασκείται από ένα διοικητικό συμβούλιο με εμπιστευτική ευθύνη για τη διαχείριση των πόρων σύμφωνα με την αποστολή.

Τα ιδρύματα έχουν σχεδιαστεί για μακροπρόθεσμη συνέχεια. Συχνά λειτουργούν μέσω επιχορηγήσεων ή υλοποίησης προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από έσοδα από επενδύσεις ή δωρεές. Η νομική τους δομή δίνει προτεραιότητα στη σταθερότητα, την ανεξαρτησία και τον μακροπρόθεσμο αντίκτυπο.

Γιατί να επιλέξετε ένα foundation

Ένα ίδρυμα επιλέγεται όταν η μακροπρόθεσμη οικονομική σταθερότητα και η προστασία της αποστολής αποτελούν προτεραιότητες και όταν η συμμετοχική διακυβέρνηση δεν είναι απαραίτητη.

Πλεονεκτήματα των θεμελίων

- Ισχυρή προστασία αποστολής
- Χρηματοοικονομική σταθερότητα μέσω προικοδοτήσεων
- Υψηλή θεσμική αξιοπιστία
- Μακροπρόθεσμη στρατηγική ικανότητα
- Πρόσβαση σε φιλανθρωπική χρηματοδότηση

Μειονεκτήματα των θεμελίων

- Υψηλές απαιτήσεις αρχικού κεφαλαίου
- Περιορισμένη συμμετοχή της κοινότητας
- Πολύπλοκη κανονιστική εποπτεία
- Εξάρτηση από την οικονομική απόδοση των περιουσιακών στοιχείων

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Τι είναι οι κοινωνικές επιχειρήσεις

Μια κοινωνική επιχείρηση είναι ένας οργανισμός που ασκεί οικονομική δραστηριότητα με πρωταρχικό στόχο την επίτευξη κοινωνικού ή περιβαλλοντικού αντίκτυπου. Ορίζεται λιγότερο από μία ενιαία νομική μορφή και περισσότερο από την αποστολή και τη λειτουργική της λογική. Οι κοινωνικές επιχειρήσεις χρησιμοποιούν μηχανισμούς της αγοράς για να διατηρήσουν τη δραστηριότητά τους, δίνοντας προτεραιότητα στο δημόσιο όφελος έναντι της μεγιστοποίησης του κέρδους.

Νομικά, οι κοινωνικές επιχειρήσεις μπορούν να λάβουν διαφορετικές μορφές ανάλογα με την εθνική νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένων των συνεταιρισμών, των ενώσεων ή των εταιρειών. Αυτό που τις ενώνει είναι η προτεραιότητα που δίνεται στην αποστολή, η οποία συχνά επισημοποιείται μέσω υποχρεώσεων επανεπένδυσης, ορίων στην κατανομή των κερδών και απαιτήσεων διαφάνειας.

Οι κοινωνικές επιχειρήσεις καταλαμβάνουν έναν υβριδικό χώρο μεταξύ μη κερδοσκοπικών οργανισμών και παραδοσιακών επιχειρήσεων. Συνδυάζουν επιχειρηματικές πρακτικές με κοινωνική ευθύνη και λογοδοσία.

Γιατί να επιλέξετε μια κοινωνική επιχείρηση

Μια κοινωνική επιχείρηση επιλέγεται όταν η οικονομική βιωσιμότητα μέσω του εμπορίου είναι σημαντική και όταν επιθυμείται η ανεξαρτησία από επιχορηγήσεις, διατηρώντας παράλληλα μια ισχυρή κοινωνική αποστολή.

Πλεονεκτήματα των κοινωνικών επιχειρήσεων

- Οικονομική βιωσιμότητα μέσω της δραστηριότητας της αγοράς
- Ευελιξία και ικανότητα καινοτομίας
- Μειωμένη εξάρτηση από επιχορηγήσεις
- Προσέλκυση χρηματοδότησης με επίκεντρο τον αντίκτυπο
- Επεκτασιμότητα κοινωνικών λύσεων

Μειονεκτήματα των κοινωνικών επιχειρήσεων

- Εξισορρόπηση της αποστολής και των πιέσεων της αγοράς
- Άνιση νομική αναγνώριση μεταξύ των χωρών
- Κίνδυνος εκτροπής της αποστολής
- Διοικητική πολυπλοκότητα

ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

Τι είναι οι μη κυβερνητικές οργανώσεις

Μια μη κυβερνητική οργάνωση είναι μια μη κερδοσκοπική οντότητα που λειτουργεί ανεξάρτητα από την κυβέρνηση, επιδιώκοντας παράλληλα στόχους δημόσιου συμφέροντος. Αυτές οι οργανώσεις είναι νομικά αναγνωρισμένες και συχνά λειτουργούν εντός εθνικών και διεθνών κανονιστικών πλαισίων που διέπουν την κοινωνία των πολιτών.

Οι μη κυβερνητικές οργανώσεις συνήθως διοικούνται από διοικητικά συμβούλια και όχι από συνελεύσεις μελών. Η νομιμότητά τους πηγάζει από την αποστολή, την λογοδοσία και τη διαφάνειά τους και όχι από την ιδιοκτησία ή τη συμμετοχή. Συχνά εργάζονται στον τομέα της υπεράσπισης, της παροχής υπηρεσιών, της ανθρωπιστικής βοήθειας και της πολιτικής εμπλοκής.

Νομικά, αυτοί οι οργανισμοί υπόκεινται σε αυστηρές απαιτήσεις αναφοράς και συμμόρφωσης, οι οποίες αντικατοπτρίζουν τον ρόλο τους ως διαχειριστές δημόσιων και φιλανθρωπικών πόρων.

Γιατί να επιλέξετε μια μη κυβερνητική οργάνωση

Αυτό το πλαίσιο επιλέγεται όταν η αξιοπιστία, η πρόσβαση σε δημόσια χρηματοδότηση και η συνεργασία με τα θεσμικά όργανα είναι κεντρικής σημασίας.

Πλεονεκτήματα των μη κυβερνητικών οργανώσεων

- Υψηλή δημόσια εμπιστοσύνη
- Πρόσβαση σε εθνική και διεθνή χρηματοδότηση
- Ισχυρή ικανότητα υπεράσπισης
- Επαγγελματική διακυβέρνηση

Μειονεκτήματα των μη κυβερνητικών οργανώσεων

- Μεγάλο διοικητικό βάρος
- Εξάρτηση από δωρητές
- Μειωμένη λειτουργική ευελιξία
- Κίνδυνος γραφειοκρατικοποίησης

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΜΕ ΜΕΤΟΧΕΣ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΓΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ

Ποιες είναι οι εταιρείες περιορισμένης ευθύνης με μετοχές

Μια ανώνυμη εταιρεία με μετοχές είναι μια εμπορική νομική οντότητα της οποίας η ιδιοκτησία διαιρείται σε μετοχές και η ευθύνη της περιορίζεται στο επενδυμένο κεφάλαιο. Όταν χρησιμοποιείται για κοινωνικούς σκοπούς, το πλαίσιο αυτό προσαρμόζεται ενσωματώνοντας μια κοινωνική αποστολή στο καταστατικό και τη διακυβέρνηση της εταιρείας.

Νομικά, ο έλεγχος συνδέεται με την ιδιοκτησία μετοχών, αλλά μπορούν να εισαχθούν μηχανισμοί προστασίας της αποστολής, όπως δεσμεύσεις επανεπένδυσης και όρια στην κατανομή των κερδών. Αυτό επιτρέπει στην εταιρεία να λειτουργεί στην αγορά επιδιώκοντας παράλληλα κοινωνικό αντίκτυπο.

Γιατί να επιλέξετε αυτό το πλαίσιο

Αυτό το πλαίσιο επιλέγεται όταν η επεκτασιμότητα, η πρόσβαση σε επενδύσεις και η ευελιξία της αγοράς αποτελούν προτεραιότητες.

Πλεονεκτήματα των εταιρειών περιορισμένης ευθύνης με μετοχές

- Υψηλή λειτουργική ευελιξία
- Πρόσβαση σε επενδύσεις και χρηματοδότηση
- Οικεία δομή για συνεργάτες και χρηματοδότες
- Ισχυρό αναπτυξιακό δυναμικό

Μειονεκτήματα των εταιρειών περιορισμένης ευθύνης με μετοχές

- Κίνδυνος εκτροπής της αποστολής
- Συγκέντρωση εξουσίας
- Χαμηλότερη αυτόματη κοινωνική αξιοπιστία
- Ανάγκη για ισχυρές δικλίδες ασφαλείας διακυβέρνησης

ΣΥΝΑΨΗ

Τα νομικά πλαίσια δεν θα πρέπει να νοούνται ως ουδέτερα ή εναλλάξιμα δοχεία στα οποία τοποθετούνται κοινωνικές πρωτοβουλίες. Είναι ενεργά θεσμικά μέσα που διαμορφώνουν τον τρόπο με τον οποίο η κοινωνική αξία συλλαμβάνεται, παράγεται, διέπεται και διατηρείται με την πάροδο του χρόνου. Μέσω κανόνων ιδιοκτησίας, διακυβέρνησης, λογοδοσίας και χρήσης πόρων, οι νομικές δομές επηρεάζουν τις καθημερινές οργανωτικές πρακτικές καθώς και τον μακροπρόθεσμο στρατηγικό προσανατολισμό. Στην κοινωνική οικονομία, αυτές οι νομικές επιλογές έχουν ιδιαίτερο βάρος επειδή καθορίζουν εάν ο κοινωνικός σκοπός παραμένει κεντρικός ή υποτάσσεται σε οικονομικές ή διοικητικές πιέσεις.

Κάθε νομικό πλαίσιο που εξετάζεται σε αυτό το εγχειρίδιο ενσωματώνει μια ξεχωριστή ισορροπία μεταξύ συμμετοχής και αποτελεσματικότητας, συλλογικού ελέγχου και διαχειριστικής αυτονομίας, ευελιξίας και σταθερότητας. Οι συνεταιρισμοί δίνουν προτεραιότητα στη δημοκρατική ιδιοκτησία και την κοινή ευθύνη, οι ενώσεις θεσμοθετούν τη συμμετοχή των πολιτών γύρω από μη κερδοσκοπικούς στόχους, τα ιδρύματα διασφαλίζουν τη μακροπρόθεσμη συνέχεια της αποστολής μέσω της αφοσίωσης των περιουσιακών στοιχείων, οι κοινωνικές επιχειρήσεις ενσωματώνουν την αγορά με δεσμεύσεις αντίκτυπου, οι μη κυβερνητικές οργανώσεις λειτουργούν ως επίσημοι φορείς της κοινωνίας των πολιτών με δημόσια λογοδοσία και οι εταιρείες περιορισμένης ευθύνης με μετοχές που έχουν προσαρμοστεί για κοινωνικούς σκοπούς συνδυάζουν την εμπορική ευελιξία με εθελοντικές κοινωνικές διασφαλίσεις. Κανένα από αυτά τα πλαίσια δεν είναι εγγενώς ανώτερο. Η συνάφειά τους εξαρτάται από το πόσο καλά ευθυγραμμίζονται με την αποστολή, τις αξίες, την κλίμακα και το λειτουργικό πλαίσιο μιας δεδομένης πρωτοβουλίας.

Η επιλογή της κατάλληλης νομικής μορφής αποτελεί επομένως μια στρατηγική και ηθική απόφαση. Στρατηγικά, επηρεάζει την ικανότητα ενός οργανισμού να έχει πρόσβαση σε πόρους, να εμπλέκει τα ενδιαφερόμενα μέρη, να συμμορφώνεται με τα κανονιστικά περιβάλλοντα και να προσαρμόζεται στις αλλαγές. Ηθικά, αντιστακλά μια δέσμευση σε ορισμένες αρχές σχετικά με τη συμμετοχή, τη διαφάνεια, την αναδιανομή της αξίας και την ευθύνη απέναντι στις κοινότητες και τους δικαιούχους. Μια αναντιστοιχία μεταξύ αποστολής και νομικής δομής μπορεί να υπονομεύσει τη νομιμότητα, να αποδυναμώσει τη διακυβέρνηση και να απειλήσει τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα.

Αυτό το εγχειρίδιο παρέχει μια εννοιολογική βάση για την κατανόηση του τρόπου με τον οποίο τα νομικά πλαίσια υποστηρίζουν την κοινωνική οικονομία και πώς αυτά καθορίζουν την ικανότητα των οργανισμών να υπηρετούν το δημόσιο καλό με βιώσιμο και αξιόπιστο τρόπο. Διευκρινίζοντας ποιες είναι οι διαφορετικές νομικές μορφές και τι υπονοούν, το εγχειρίδιο στοχεύει να υποστηρίξει τον τεκμηριωμένο προβληματισμό και την υπεύθυνη λήψη αποφάσεων. Μια στοχαστική προσέγγιση στην επιλογή νομικής δομής ενισχύει όχι μόνο τους μεμονωμένους οργανισμούς, αλλά και το ευρύτερο οικοσύστημα της κοινωνικής οικονομίας, συμβάλλοντας σε πιο συμπεριληπτικές, υπεύθυνες και ανθεκτικές μορφές κοινωνικής και κοινοτικής

PATHFINDER+

ΑΝΟΙΓΟΝΤΑΣ ΤΟ ΔΡΟΜΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΨΗΦΙΑΚΗ ΜΑΘΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΑΙΣΙΩΝ ΓΙΑ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Αριθμός Έργου: 2023-1-ES01-KA220-HED-000161343

Co-funded by
the European Union

Co-funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them. 2023-1-ES01-KA220-HED-000161343